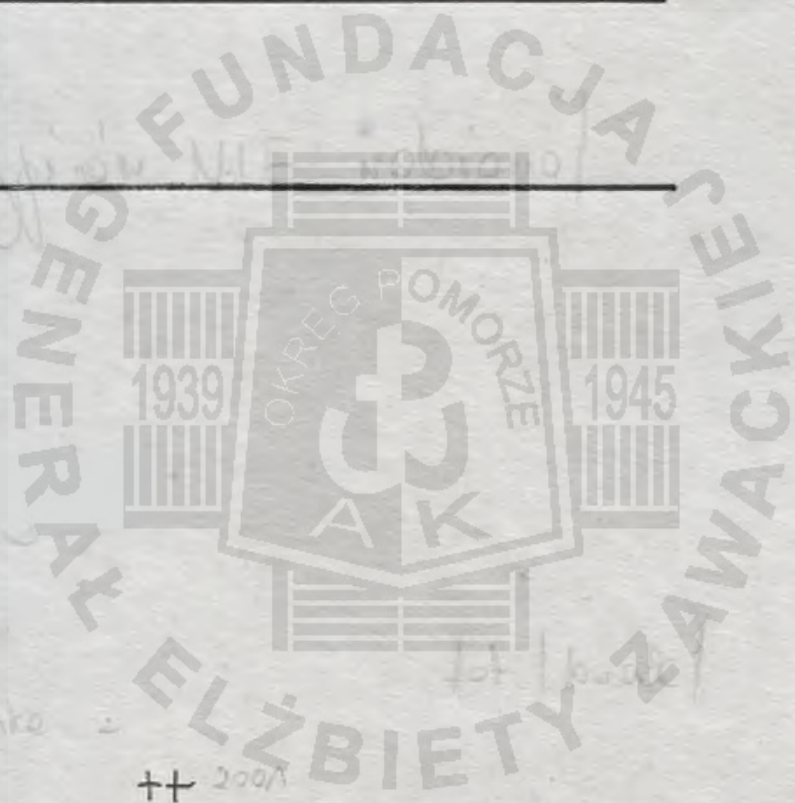

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

er:
um
prekasa
kownka - Dziarkowka
2468 / WSK

AK
Lublin
Kom. Miasta

++ 2007
SKOZYLAS Helena

zem. Szkutnik
pn. "Lida"

2561 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — SKOCCYLAS Helena

z domu Szcutnik

2561 / WSK

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. ✓

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie — 11

I/A RELACJA

- Relacja H. Skoczyła-Szkatnik opracowana przez 2. Wójtównę - Dzierżkównę, XII 1988r Lublin, mps (kopia), k. 2, n/2.
- Notatka uzupełniająca relacji, rkp. (arg.), k. 1 s. 3

RELACJA

Helena Skoczyła - Szkutnik ps. Lida w okresie okupacji była sekretarką konspiracyjnej Komendy Miasta. Mieszkała przy ul. Dolnej Panny Marii i tam w jej mieszkaniu był punkt kontaktowy Komendy Miasta i Komendanta ps. Kmicic. Została aresztowana 7 września 1944 r. w "kotle" na Starym Mieście u "Martyny". Zabrano ją do Urzędu Bezpieczeństwa przy ul. Świętoduskiej. Tam siedziała w piwnicy - sama - i była dużo przesłuchiwana. Stamtąd wszystkich więźniów przeniesiono na Zamek. Tam znowu śledztwa. Helena ma czyste sumienie - nikogo nie wydała, a to co uważała za stosowne "zwała" na nieżyjącego członka Komendy.

W międzyczasie miała też konfrontację z Kmicicem i jego zastępcą. W ogóle do niczego się nie przyznawała. Następnie Helenę, Kmicica i zastępcę przeniesiono znowu do Urzędu Bezpieczeństwa przy ul. Szopena 18. Tam była badana z użyciem prądu elektrycznego, a generał, który ją przesłuchiwał - wybił jej zęby. Z ul. Szopena przed Bożym Narodzeniem zawieziono ją znowu na Zamek. W dniu 9 stycznia 1945 r. odbył się w jakiejś celi sąd "kapturowy". Skazano Helenę na 8 lat więzienia i utratę praw honorowych i obywatelskich, z art. 1. Dekretu P.K.W.N. Sędziowie ppor. Szporluk, ppor. Szmidt i ppor. Szymorowski. Bez prokuratora i obrońcy.

W mies. chyba marcu 1945 r. zostało dokonane z Zamku odbicie kilku więźniów - między innymi - Kmicica. W związku z tym Helenę zawleczono do pralni więziennej i tam na stole 5 ubowców biło ją bezlitośnie. Uszkodzono jej wtedy kręgosłup i nogi. Z powodu tej ucieczki w tym okresie więźniom politycznym wstrzymano widzenia i paczki żywnościowe. Helenkę jedną całą dobę

3/11/2

przetrzymano w celi śmierci.

18 maja 1945 r. wywieziono wszystkie więźniarki po wyrokach wraz z ogromną liczbą więźniów bydłocymi wagonami. Podróż trwała 3 dni. Do końca sądziłyśmy, że jedziemy na Sybir. Konwojowali nas Sowieci w polskich mundurach, z psami. Dawano nam tylko gorącą wodę do picia. Wreszcie wyładowano nas we Wronkach k. Poznania. Byłyśmy tam pierwszymi więźniami w "wolnej" Polsce. Tam też doczekałyśmy amnestii. Helena została zwolniona w grudniu 1945 r. i wróciła do Lublina. Długo nie mogła dostać pracy, później pracowała w "Samopomocy Chłopskiej" a następnie w Przedś. Prod. Leśnej "Las" w Lublinie. Obecnie jest emerytka, mieszka sama i jest bardzo słabego zdrowia z uwagi na przebyte urazy głowy, kręgosłupa i nóg. Ma przyznane inwalidztwo z ogólnego stanu zdrowia I grupy oraz inwalidztwo wojenne III grupy.

Relację ustną opracowała w XII 1999 r.

Zofia Wójtowska - Dzierzkowska ps. Terka.

Helena Shocylas - Schudnik ur. 21.11.1915
imig opan You Shocylas
macha Wiktorias a d. Cizek
obecny adres: ul. 1

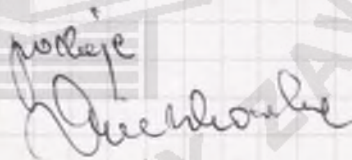
Dublin

 Perfekta

I/13
DRUKARNIA
studio grafiki reklamowej

Dodatkowa informacja do
relacji Heleny Skowrońskiej z Lublina
prezentacji do Archiwum 19. III. 2001r.

W. w. Helena Skowrońska 1945
numer 23. X. 2001 w Lublinie

podaje

Ld2 520 WSK 2002
12 02

studio: 20-282 Lublin, ul. Królowej Jadwigi 6, tel./fax (0-81) 46-10-229, 0-501-206432
drukarnia: 20-280 Lublin, ul. Doświadczalna 48, tel./fax (0-81) 46-10-061 wew. 296, 0-502-053003

W/1 KORESPONDENCJA 2 FAPAK
(2001) k.1

IV / 11

Toruń 11 X 2001 r.

MEMORIAL

General Marii Wittek

Pani Helena Szkutnik

ul.

20-611 Lublin

1.dz.3387 WSK 2001

Szanowna Pani,

Dział Wojennej Służby Kobiet naszego Archiwum zajmuje się gromadzeniem i opracowywaniem materiałów ma temat kobiet żołnierzy II wojny światowej. Za pośrednictwem pani Z. Wójtowskiej-Dzierzkowskiej otrzymaliśmy relację z przebiegu Pani służby wojennej. Na jej podstawie została założonateczka osobowa na Pani nazwisko o numerze inwentarza 2561/WSK. Zapoznałam się z Pani dramatyczną relacją i cieszę się, że zechciała Pani przekazać ją do nas. Pozwolę sobie przesłać schemat relacji z prośbą o uzupełnienia. Mam nadzieję, że stan zdrowia pozwoli Pani na to. Proszę również o przesłanie zdjęcia (z lat 40-tych lub współczesne), a także wszelkich dokumentów lub ich kserokopii związanych z Pani służbą wojenną (np. legitymacje odznaczeń, oświadczenia świadków itp.), z życiem prywatnym i zawodowym (np. metryka urodzenia, świadectwa szkolne, świadectwo ślubu, świadectwa pracy itp.). Mam nadzieję, że moje prośby nie sprawią Pani kłopotu.

Szanowna Pani, przesyłam informacje na temat Fundacji i załączam serdeczne pozdrowienia i życzenia zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Załącznik:

- 1) Schemat relacji WSK.
- 2) Ulotka informacyjna o FAPAK.
- 3) Ulotka wydawnicza.

SKOCZYŁAS Helena

